

Universitätsbibliothek Wuppertal

Epistolæ obscvrorvm virorvm

cvm inlvstrantibvs adversariisqve scriptis

Textvs

Hutten, Ulrich von

Lipsiæ, 1864

47. Frater Benedictus de Scocia

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-976](#)

dixit mihi amplius talis Magister quod tempore suo fuerunt bene duo millia studentes in Liptziegk et Erfordie totidem, et Vienne quatuor millia et Colonie etiam tot, et sic de aliis. Nunc autem in omnibus universitatibus non sunt tot supposita sicut tunc in una aut duabus. Et magistri Lipsenses 5 nunc valde conqueruntur de paucitate suppositorum. Quia poetæ faciunt eis damnum. Et quando parentes mittunt filios suos in bursas et collegia, non volunt ibi manere, sed vadunt ad poetas et student nequicias. Et dixit mihi quod ipse Liptzick olim habuit quadraginta domicellos, et quando 10 ivit in Ecclesiam vel ad forum vel spaciatum in Rubetum, tunc iverunt post eum. Et fuit tunc magnus excessus studere in poëtria. Et quando unus confitebatur in confessione quod occulte audivit Virgilium ab uno baculario, tunc Sacerdos imponebat ei magnam penitentiam, videlicet ieunare singulis sextis feris, vel orare cottidie septem psalmos penitentiales. Et iuravit mihi in conscientia sua quod vidit quod unus magistrandus fuit 15 reiectus, quia unus de examinatoribus semel in die festo vidit ipsum legere in Terentio: utinam adhuc staret ita in Universitatibus, tunc etiam ego non vellem ita servire hic in Curia: Quia quid debemus facere in universitatibus? Nos non habemus proficuitatem. Quia socii non volunt amplius stare in bursis vel sub Magistris: et quando sunt viginti studen- 20 tes, vix unus intendit procedere ad gradus. Sed omnes alii volunt studere in humanitate. Et quando unus magister legit, tunc non habet auditores: quia poetæ in resumptionibus suis habent tot auditores quod est mirabile. Sic omnes Universitates per totam Almaniam minorantur. Ergo debemus deum orare quod moriantur omnes poetæ, quia 'expedit vobis ut 25 unus moriatur .etc.', id est, ut poetæ quorum sunt pauci in qualibet universitate, moriantur potius quam quod tot universitates pereant. Vos autem scribite mihi posthac: vel faciam unam longam querelam de negligentiis vestris commissis. Valete. Datum Rome.

47.

¶ Frater Benedictus de Scocia

Magistro Ortvino Gratio

Fraternali et affectuosa dilectione salutis loco præmissa: notum facio vobis sicut petitis, quod epistola vestra est mihi presentata in festo sancti Michaelis, et volo respondere ad proximas vestras articuliter. Primo que- 25 ritis quare nos fratres prædicatores cantamus grossiori voce quam alii reli-

² e 4. bis. . Et 4. quattuor 5. ³ e 4.5. ⁵ e 4. ¹². Videlicet 4. Videlicet 5. ¹⁶ etiā: ego 4.5. ²² e 4. e 5. ²⁴ e 4. e 5. ²⁵ Id est 4.5. poetæ 5. ²⁶ pareant. 5. ²⁸ e. 4. e 5.

³¹ M. 4.5. G. 4.5. ^{33.34} f. Mihaelis 4.5.

giosi. Dico quod non ob aliam rationem puto nisi quod scribitur Esaie .LIX. ‘Rugiemus quasi ursi omnes, et quasi columbæ gememus’. Et propterea credo quod sanctus Dominicus voluit implere istam prophetiam. Secundo queritis quid teneo, an sanctus Thomas vel sanctus Dominicus est sanctior. Dico quod sunt varie opiniones: et doctores ordinis nostri variis modis disputant. Aliqui tenent quod sanctus Dominicus est sanctior merito vita, sed non merito doctrinæ, et per contrarium sanctus Thomas est sanctior merito doctrinæ, non merito vita. Alii putant quod simpliciter sanctus Dominicus est sanctior, et probant duabus rationibus. Prima est quia sanctus Dominicus est auctor ordinis nostri, et sic sanctus Thomas,¹⁰ qui est de illo ordine, fuit eius discipulus. Sed non discipulus super magistrum. Ergo. Secunda est quia doctrina non habet prerogativam ad vitam et gesta: et ergo licet sanctus Thomas fuit doctor quam sanctus Dominicus, tamen non propterea etiam est sanctior. Alii volunt quod simpliciter sanctus Thomas est sanctior, quia non est alius doctor inter omnes¹⁵ sanctos qui appellatur ‘doctor sanctus’ præterquam sanctus Thomas. Et ergo sicut Aristoteles appellatur ‘philosophus’ et Paulus ‘Apostolus’, sic sanctus Thomas propter eminentiam vocatur ‘Sanctus’. Et ergo non solum in doctrina, sed etiam in sanctitate est maior quam sanctus Dominicus. Respondetur quod sanctus Thomas vocatur ‘sanctus’ non quod est sanctior omnibus aliis sanctis simpliciter, sed tantum inter sanctos doctores est sanctior. Et sic non est sanctior quam sanctus Dominicus. Etiam dixit mihi unus antiquus de ordine nostro, quod vult mihi ostendere in uno libro veterissimo, quod prohibitum est disputare de superioritate inter istos duos sanctos. Et ergo relinquo hanc questionem et non volo eam²⁵ decidere. Tertio queritis an etiam puto quod Ioannes Pfefferkorn perseverabit in fide christiana? Respondeo quod per deum nescio quid debo dicere: quia est valde periculosum: vos bene scitis illud exemplum ad sanctum Andream Coloniq: qualiter unus Decanus eiusdem ecclesiæ Iudeus baptisatus diutissime mansit in fide christiana, et vixit rectissime. Sed³⁰ postea in articulo mortis iussit sibi portare unum leporem et canem, et misit eos currere: tunc statim canis apprehendit leporem. Tunc iterum iussit currere unum Catum et murem: et Catus apprehendit murem. Et dixit multis circumstantibus ‘Videtis quod ista animalia non dimittunt naturam suam? Sic etiam Iudeus nunquam dimittit fidem suam: ergo etiam³⁵ hodie yolo mori sicut bonus Iudeus: et mortuus est. Tunc cives Colonienses in memoriam facti illius fecerunt has ereas imagines que adhuc

³ Implere 4.5. ⁴ e 4. ⁶ f. 4. s. 5. ⁷ doctrine: 4. f. 4. s. 5. ⁸ doctrine 4.
⁹ f. 4. s. 5. ¹⁰ f. 4.5. auctor] sanctior homines. ¹² e 4. ¹³ f. 4. s. 5. f. 4.
s. 5. ¹⁵ f. 4. .s. 5. ¹⁶ e 4. ¹⁸ f. 4. .s. 5. ¹⁹ f. 4. ²⁰ f. 4. .s. 5. ²² Et]
. Dt 5. f. 4. .s. 5. . q. tia; 5. ²⁵ e 4. ²⁶ e 4. ²⁷ fede 4. ²⁸ Q. 4.
. Quia 5. . Vos 4.5. ²⁹ ecclie 4. e 4. ³⁰ baptizatus 5. ³⁷ in omis. 5.

sunt super murum ante cimiterium. Item audivi de alio, qui similiter in articulo mortis constitutus iussit sibi portare unum lapidem magnum, et ponere eum in olla cum aqua et ponere ad ignem ad coquendum: et stetit bene tres dies apud ignem: tunc quæsivit an esset cœctus. responderunt 5 quod non, quia non est possibile quod unus lapis deberet coqui. Tunc respondit ipse: 'Sicut iste lapis nunquam fit mollis apud ignem, ita etiam nunquam aliquis Iudeus fit recte christianus. Sed faciunt hoc propter lucrum vel propter timorem vel propterea quod possint facere unam præditionem. Et ego hodie volo mori sicut fidelis Iudeus'. Ergo per deum, 10 Magister Ortvine, timendum est valde de Ioanne Pfefferkorn, quamvis spero quod dominus deus dabit ei specialem gratiam et conservabit eum in fide; et nos debemus utique semper dicere quod pro certo semper manebit christianus propter Ioannem Reuchlin et suos adherentes. Quarto interrogatis quid teneo de propriis nominibus: an carent plurali numero sicut 15 tenent antiqui grammatici, Alexander et alii, an vero¹ habent pluralem sicut opinantur moderni et novi, ut Diomedes et Priscianus. Respondeo, quod dicendum est, quod propria careant plurali in quantum propria. Sed aliquando tamen declinantur in plurali, et tunc debent exponi per appellativa, ut duo Iacobi, id est duo apostoli qui fuerunt nominati Iacobus; duo Catones, id est duo reges vel sapientes Senatores Romani vocati taliter; tres Mariæ, id est tres mulieres habentes tale nomen. Respondi vobis pro posse meo. Si scirem melius, etiam melius responde rem vobis. Et ergo accipiatis in bonam partem. Et salutate mibi plurimum Magistrum nostrum Arnoldum de Tungari præceptorem singularissi mum. et Valete. Datum Sundis.

48.

¶ Ioannes Kalp

Magistro Ortvino Gratio

Salutem amicabilem. Honorabilis domine, Venerabilis magister, Sciatis 30 quod miror valde, quomodo sic potestis me tribulare scribendo mihi semper 'Scribatis mihi tamen aliquid novi'. Et semper vultis scire novalia, cum tamen ego habeo alia ad agendum. Et ergo non possum multum curare de novitatibus, quia oportet me currere hincinde et sollicitare, si non volo perdere sententiam et venire de beneficio illo. Sed tamen si

¹. Qui 4.5.   ⁵ uon 5.   ⁶ . Ita 4. . Itē 5.   ⁷ iudens 5.   ⁸ M. 4.5.   ¹⁰ Io hanne Pfeffer. 5.   ¹⁴ in plurali 5.   ¹⁵ grammatici. 4.   ²¹ . Tres 4.5.   ²² rñdebo 5.   ²⁴ M. 4.5.   ²⁵ D. Sundis. 4. Suollis scribendum esse videtur. et Val. D. S. 5.   ²⁷ Ioannis Kalb 5.   ²⁸ M. 4.5.   ²⁹ dñe magister 5.   ³⁰ michi 5. et sic in hac ep. ubi non mihi adnotamus.